

प्रसिध्दी पत्रक

टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड (टीपीसी-वितरण)ला दि. १ एप्रिल, २०२४ पासून लागू होणारा वीज दर

टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड (टीपीसी-वितरण) ही बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्र आणि मुंबई उपनगरांमध्ये विजेचे वितरण करणारी एक परवानाधारक आहे. टीपीसी-वितरणची आर्थिक वर्ष २०२२-२३ करिता एकूण महसुली गरजेचे (ARR) अचूक समायोजन (true-up), २०२३-२४ करिता तात्पुरते अचूक समायोजन (provisional trueing-up), आणि २०२४-२५ करिता सुधारित एकूण महसुली गरज आणि वीज दराच्या मंजूरीसाठीची याचिका दि. २५ जानेवारी, २०२४ रोजी महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने दाखल करुन घेतली.

आयोगाने या याचिकेवर जनतेकडून लेखी सूचना मागविल्या आणि दि. २७ फेब्रुवारी, २०२४ रोजी जन सुनावणी घेतली. या प्रक्रियेनंतर आयोगाने, सन २०२३ च्या प्रकरण क्र. २३७ मध्ये दि. ६ मार्च, २०२४ रोजी दिलेल्या आदेशाद्वारे आर्थिक वर्ष २०२४-२५ करिता टीपीसी-वितरणची सुधारित एकूण महसुली गरज आणि वीज दर निश्चित केला आहे. सुधारित वीज दर दिनांक १ एप्रिल, २०२३ पासून अंमलात येतील.

आयोगाने सन २०२३ च्या प्रकरण क्र. २३७ मध्ये दिलेल्या आदेशातील ठळक वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे आहेत:

१. आयोगाने, आर्थिक वर्ष २०२२-२३ करिता अचूक समायोजन, २०२३-२४ करिता तात्पुरते अचूक समायोजन आणि मध्यावधी आढावा आदेशामध्ये मान्यता दिलेल्या आर्थिक वर्ष २०२२-२३ पर्यंत येणे असलेल्या व्याजासह (कॅरिंग कॉस्ट) मागील तूट पुढे ओढल्यानंतर, टीपीसी-वितरणने दावा केलेल्या रु. ८७३.२० कोटींच्या निव्वळ तुटी ऐवजी रु. १,३७४.०८ कोटींची निव्वळ मागील तूट मंजूर केली आहे. आयोगाने ग्राहक हित आणि वितरण परवानाधारकाचे वैध खर्च या दोहोंमध्ये समतोल साधण्याचा प्रयत्न केला आहे.
२. आयोगाने, आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी टीपीसी-वितरणने दावा केलेल्या सरासरी वीज दरातील १२% वाढीच्या ऐवजी सुमारे २४% वाढ मंजूर केली आहे. वीज दरातील ही वाढ खालील घटकांमुळे झालेली आहे जी टीपीसी-वितरणने त्यांच्या याचिकेमध्ये विचारात घेतली नव्हती:
 - वायर्स व्यवसायाच्या एकूण महसुली गरजे पोटी (वायर्स एआरआर) टीपीसीने दावा केलेल्या ५०% वसुली ऐवजी वायर्स एआरआरच्या पूर्ण वसुलीस मान्यता देण्यात आली आहे. वीज मंत्रालयाने (एमओपी) दि. १० जानेवारी, २०२४ रोजी अधिसूचित केलेले विद्युत (सुधारणा) नियम, २०२४, महसुली तुटीचा रु. १५५.९९ कोटींचा परिणाम लांबणीवर टाकण्यास परवानगी देत नाहीत.

- टीपीसी-वितरणने रु. ३४६.७९ कोटींचा महसुली परतावा विचारात घेतला नव्हता, जो आयोगाने आर्थिक वर्ष २०२३-२४ करिता एप्रिल २०२३ ते जून २०२३ या कालावधीसाठी, मा. विद्युत अपिल न्यायाधिकरणाने वीज दराच्या मध्यावधी आढाव्यास स्थगिती दिल्यामुळे, विचारात घेतला आहे.
- आयोगाने मागील कलानुसार ग्राहकांना मिळणारी रोख सवलत देखील विचारात घेतली आहे आणि त्यानुसार आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि २०२४-२५ साठीच्या महसुलामध्ये रु. १००.१२ कोटींची घट झाली आहे.

आयोगाने मंजूर केलेल्या २४% वाढीमध्ये वरील तीन घटकांचे योगदान १२% आहे.

- त्याशिवाय, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ साठी मध्यावधी आढावा आदेशामध्ये निश्चित केलेल्या वीज दरवाढीवर स्थगिती देण्यात आल्याने कमी वसुली झाल्यामुळे सध्याची वीज दरातील वाढ आवश्यक झाली आहे. जर अशी स्थगिती देण्यात आली नसती तर, आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या वीज दरात, आयोगाने मध्यावधी आढावा आदेशामध्ये आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी मंजूर केलेल्या दरापेक्षा, ~१३% घट झाली असती. सध्या टीपीसी-वितरणचे ग्राहक आयोगाने दि. ३० मार्च, २०२० रोजीच्या बहु-वर्षीय वीज दर आदेशात निश्चित केल्याप्रमाणे वीज दर अदा करीत होते, ज्यामध्ये बहु-वर्षीय वीज दर आदेश जारी झाल्यानंतर घडलेल्या घटनांमुळे विजेच्या खर्चात झालेल्या वाढीचे प्रतिबिंब उमटत नव्हते, परिणामी रु. १३७४ कोटींची संचयी तूट निर्माण झाली होती, ती आता वसुल करण्यास परवानगी देत असल्यामुळे वीज दरामध्ये २४% वाढ झाली आहे. सध्याच्या आदेशामध्ये मंजूर केलेला वीज पुरवठ्याचा सरासरी खर्च (९.२१/kWh) हा मध्यावधी आढावा आदेशात आयोगाने आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी मंजूर केलेल्या रु. ९.४५ /kWh पेक्षा कमी आहे.
- आयोगाने मागील तूट विचारात घेऊन, आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी एकूण महसुली गरजेच्या वसुलीस खाली दर्शविल्यानुसार मंजूरी दिली आहे :

अनु. क्र.	तपशील	युनिट	टीपीसी-वितरण	मान्यता दिलेले
१.	स्टॅण्ड अलोन एकूण महसुली गरज	रु. कोटी	४,३५०.०६	४,१६७.०३
२.	मागील तुटीची वसुली	रु. कोटी	८७३.२०	१,३७४.०८
३.	वसुल करावयाची एकूण महसुली गरज	रु. कोटी	५,२२३.२६	५,५४१.११
४.	वीज विक्री	दशलक्ष युनिट	६,३४४.७७	६,०१६.५९
५.	वीज पुरवठ्याचा सरासरी खर्च (रु. प्रति युनिट)	रु.प्रति युनिट	८.२३	९.२१

अनु. क्र.	तपशील	युनिट	टीपीसी-वितरण	मान्यता दिलेले
६.	इंधन समायोजन आकारांसह (एफएसी) विद्यमान वीज दराने (रु. प्रति युनिट) सरासरी देयक दर (एबीआर)	रु.प्रति युनिट	७.३७	७.४१
७.	महसुली तूट प्रति युनिट (रु. प्रति युनिट)	रु.प्रति युनिट	०.८६	१.८०
८.	वीज दरातील सरासरी वार्षिक वाढ	%	१२%	२४%

५. आयोगाने आर्थिक वर्ष २०२४-२५ करिता वीज दरामध्ये सुधारणा केली आहे, कारण ती पुढे ढकलली असती तर मोठ्या प्रमाणात कमी महसुलाची वसुली झाल्यास ग्राहकांवर पुढील काळात अतिरिक्त कॅरिंग कॉस्टचा बोजा पडला असता.
६. आयात केलेल्या इंधनाच्या किमतीत एप्रिल २०२३ ते नोव्हेंबर २०२३ या कालावधीत झालेली लक्षणीय घट विचारात घेता, टीपीसी-निर्मितीकडून (औष्णिक संयंत्र) प्राप्त केल्या जाणाऱ्या विजेसाठीच्या इंधन खर्चात लक्षणीय घट झालेली आहे. असे निदर्शनास आले आहे की, टीपीसी -निर्मितीचा (औष्णिक संयंत्र) अस्थिर खर्च, जो आर्थिक वर्ष २०२२-२३ मध्ये प्रति युनिट रु. ९.३० इतका होता, त्यामध्ये प्रति युनिट रु. ६.२० इतकी घट झाली आहे. अशा रीतीने, विद्युत बाजारातील इंधन किमतीत झालेल्या घटीचा लाभ आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी वीज दर निश्चित करताना ग्राहकांना देण्यात आला आहे.
७. बहु-वर्षीय वीज दर आदेशामध्ये स्वीकारलेल्या दृष्टीकोनाच्या धर्तीवर, आयोगाने, इंधन समायोजन आकारांमुळे (एफएसी) वीज खरेदी खर्चातील संभाव्य तफावतीवर उपाययोजनेसाठी इंधन समायोजन आकार स्थिरता निधीस मंजूरी दिली आहे. जर इंधन समायोजन आकार ऋण असल्यास, ही रक्कम ग्राहकांवर लावण्यात येणार नसून त्याचा वापर हा निधी उभारण्यासाठी करण्यात येईल. त्यानंतर, अनपेक्षित वाढ झाल्यास, या निधीमध्ये उपलब्ध असलेली रक्कम प्रथम वापरण्यात येईल आणि केवळ तूट इंधन समायोजन आकार म्हणून लावण्यात येईल. हा निधी वीज दरात स्थैर्य आणण्यासाठी वापरण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे.
८. स्मार्ट मीटर बसविणे, वितरण जाळ्यात वाढ करणे इ. संदर्भातील उपक्रमापोटी टीपीसी-वितरणने प्रस्तावित केलेल्या भांडवलीकरणास आयोगाने मान्यता दिलेली आहे.
९. राज्यातील विद्युत वाहनांना यापुढेही प्रोत्साहन चालू ठेवण्यासाठी, आयोगाने, उच्च-दाब आणि लघु-दाब व्होल्टेज पातळीवर विद्युत वाहने (इव्ही) चार्जिंग स्टेशन्स करिता, वीज

पुरवठ्याच्या सरासरी खर्चापेक्षा कमी, वीज दरात सवलतीस खाली दर्शविल्याप्रमाणे मान्यता दिली आहे:

आर्थिक वर्ष	व्होल्टेज	स्थिर आकार	अस्थिर आकार (इसी + वहन)
आर्थिक वर्ष २०२४-२५	उच्च-दाब	रु. ८०/केव्हीए	रु. ८.००/केव्हीएएच
	लघु-दाब		रु. ७.७५/केडब्ल्युएच

त्याशिवाय, ही चार्जिंग स्टेशन्स, टाईम-ऑफ-डे वीज दरांव्यतिरिक्त, लागू असल्याप्रमाणे लोड फॅक्टर आणि पॉवर फॅक्टर प्रोत्साहन/दंडास देखील पात्र राहतील, ज्यामुळे त्यांचा वीज दर आणखी कमी होईल.

१०. आयोगाने विजेसाठी आगाऊ भरणा करण्याची परवानगी दिली आहे आणि ज्या कालावधीसाठी आगाऊ भरणा करण्यात आला आहे त्या कालावधीसाठी ८.५०% ते १०% व्याज उपाजित होईल.
११. **हरित ऊर्जा वीज दर:** आयोगाने नूतनशील ऊर्जा स्रोतांद्वारे विजेची गरज भागवणाऱ्या ग्राहकांना प्रति युनिट रु.०.६६ हरित ऊर्जा वीज दर आकारणी सुरु ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. असा हरित ऊर्जा वीज दर या आदेशामध्ये मान्यता दिलेल्या वीज दरा व्यतिरिक्त असेल. सर्व ग्राहक (अति उच्च-दाब व्होल्टेज, उच्च व्होल्टेज आणि लघु व्होल्टेज) हरित ऊर्जा वीज दराचा भरणा केल्यावर नूतनशील ऊर्जा घेण्यास पात्र राहतील. वितरण परवानाधारक ग्राहकांच्या सोयीसाठी त्याच्या वेब पोर्टल, मोबाईल ॲप किंवा अन्य कोणत्याही डिजिटल पध्दतीद्वारे हरित ऊर्जा वीज दरासाठी विनंती करण्याची सुविधा पुरविल.
१२. **ग्राहकाचे मूल्यांकन:** आयोगाने, आर्थिक वर्षाच्या शेवटी ग्राहकाच्या एकूण वीज वापरातून नूतनशील ऊर्जा स्रोतांपासून खरेदी केलेल्या विजेची टक्केवारी विनिर्दिष्ट केलेल्या मार्च महिन्याच्या वीज देयकासह, वितरण परवानाधारकाद्वारे ग्राहकांना द्यावयाच्या मूल्यांकनाला सुरुवात केली आहे आणि सदर मूल्यांकन खालीलप्रमाणे राहिल:

खरेदी केलेल्या नूतनशील ऊर्जेची टक्केवारी	मूल्यांकन
>५०% ते ७५%	अर्ध-हरित
>७५% ते १००%	हरित

१३. मागील बहु-वर्षीय वीज दर आदेशामध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, आयोगाने करारबद्ध मागणीच्या देयक आकारणीची आरंभीची (थ्रेशोल्ड) किमान मर्यादा ४ थ्या नियंत्रण

कालावधीच्या प्रत्येक वर्षी ५ टक्क्यांनी हळूहळू वाढवली आहे आणि त्यानुसार आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी ७५ टक्के श्रेषोल्ड मर्यादा पातळीस मान्यता देण्यात आली आहे.

१४. आयोगाने टीपीसी-वितरण आणि अन्य दोन समांतर परवानाधारकांसाठी नेहमीच स्थिर/मागणी आकार, प्रोत्साहन/दंड रचना, टीओडी वीज दर इत्यादीच्या संबंधात समान दर निश्चित केले आहेत आणि वहन आकार व ऊर्जा आकार, जे परवानाधारकांच्या खर्च आणि विक्री मिश्रणांशी संबंधित असतात तेच केवळ वेगवेगळे आहेत, जेणेकरून स्पर्धा विचारात घेऊन ग्राहकांना निर्णय घेणे सुलभ होईल. त्यानुसार, हाच दृष्टीकोन विचारात घेऊन आर्थिक वर्ष २०२४-२५ करिता स्थिर/मागणी आकार/दंड, प्रोत्साहन/टीओडी रचनेस मान्यता देण्यात आली आहे.
१५. आयोगाने निरनिराळ्या ग्राहक वर्गवारी अंतर्गत असणारी क्रॉस-सबसिडीची पातळी, म्हणजे ग्राहकांची एक वर्गवारी दुसऱ्या वर्गवारीला किती मर्यादेपर्यंत क्रॉस-सबसिडी देईल किंवा घेईल, ही विद्युत अधिनियम, २००३ व राष्ट्रीय वीज धोरणाला अधीन राहून ठरविली आहे. आर्थिक वर्ष २०२४-२५ करिता वर्गवारीनिहाय क्रॉस-सबसिडीची पातळी **परिशिष्ट- २** मध्ये देण्यात आली आहे.
१६. आयोगाने, टीपीसी-वितरणची विनंती विचारात घेऊन, नवीन अर्जावर कार्यवाही करणे, मीटर स्थानांतरित करण्याची विनंती इ. करिता लागू असलेली विद्यमान आकारांची अनुसूची कायम ठेवली आहे.
१७. आयोगाने क्रेडीट कार्ड, डेबिट कार्ड, युपीआय, भीम, इंटरनेट बँकींग, मोबाईल बँकींग, मोबाईल वॉलेट इ. द्वारा मासिक विद्युत देयकांचा भरणा करणाऱ्या लघु-दाब वर्गवारीमधील ग्राहकांच्या मासिक विद्युत देयकांमध्ये, प्रति महिना रु. ५००/- च्या मर्यादेच्या अधीन राहून, ०.२५ टक्क्यांची सूट (कर आणि शुल्क वगळून) कायम ठेवली आहे.
१८. ग्राहकांनी प्रत्यक्ष देयकाच्या प्रती ऐवजी ई-देयकचा पर्याय स्वीकारल्यास, कागदाचा वापरात बचत तसेच देयकाची छपाई आणि देयक वितरणाच्या खर्चात बचत करण्याच्या उद्देशाने, आयोगाने ग्राहकांना देयकामध्ये प्रति महा प्रति देयक रु. १०/- ची सवलत देण्यास मंजूरी दिली आहे.
१९. आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी विद्यमान आणि सुधारित वर्गवारी-निहाय वीज दराची तुलना **“परिशिष्ट १: आर्थिक वर्ष २०२३-२४ करिता विद्यमान आणि सुधारित वर्गवारी-निहाय वीज दर”**मध्ये देण्यात आली आहे:

२०. वर्गवारी-निहाय सरासरी देयक आकारणी दर आणि वीज दरातील वाढ/घट आणि क्रॉस सबसिडी पातळीतील चढ-उतार **परिशिष्ट २** मध्ये दाखविण्यात आला आहे:
२१. सदर आदेश आयोगाच्या www.merc.gov.in. या संकेत-स्थळावर पाहता आणि उतरवून घेता येईल.

Annexure 1: Existing and Revised Category-wise Tariff for TPC-Ds consumers for FY 2024-25

Consumer Category & Consumption Slab	Existing Tariff				Revised Applicable Tariff from 1 April, 2024			
	Fixed Charge (Rs / Consumer /month)	Demand Charge (Rs/KVA/month)	Energy Charge + FAC (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)	Wheeling Charge (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)	Fixed Charge (Rs / Consumer /month)	Demand Charge (Rs/KVA/month)	Energy Charge (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)	Wheeling Charge # (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)
HT Category								
EHV I - Industry		375	6.00	0.07		400	7.70	0.08
HT I – Industry		375	6.00	0.99		400	7.70	1.40
EHV II - Commercial		375	6.41	0.07		400	8.84	0.08
HT II – Commercial		375	6.41	0.99		400	8.84	1.40
HT III - Group Housing Society		375	5.88	0.99		400	7.34	1.40
HT IV: HT - Mono/Metro/Railways								
HT IV - Railways (22/33 KV)		375	5.90	0.99		400	7.37	1.40
EHV IV - Railways (Metro & Monorail)		375	5.90	0.07		400	7.37	0.08
HT V - Public Services								
HT V(A) - Publ Serv Govt Hosp&Edu Inst		375	5.30	0.99		400	6.40	1.40
HT V(B) - Public Services Others		375	6.23	0.99		400	8.60	1.40
EHV - Public Services Others		375	6.23	0.07		400	8.60	0.08
HT VI: Electric Vehicle Charging Stations		75	5.12	0.99		80	6.60	1.40
LT Category								
LT IB - Residential								
0-100	85		2.00	1.69	90		2.18	3.15
101-300	125		5.05	1.69	135		5.36	3.15
301-500	125		9.20	1.69	135		11.62	3.15
501 and above	155		10.00	1.69	160		12.56	3.15
LT II - Commercial								
LT II(A) - Commercial upto 20 kW	450		5.90	1.69	475		6.50	3.15

Consumer Category & Consumption Slab	Existing Tariff				Revised Applicable Tariff from 1 April, 2024			
	Fixed Charge (Rs / Consumer /month)	Demand Charge (Rs/KVA/month)	Energy Charge + FAC (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)	Wheeling Charge (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)	Fixed Charge (Rs / Consumer /month)	Demand Charge (Rs/KVA/month)	Energy Charge (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)	Wheeling Charge # (Rs./kVAh) or (Rs/kWh)
LT II(B) - Commercial 20 to 50 kW		375	5.95	1.69		400	6.55	3.15
LT II(C) - Commercial > 50 kW		375	6.35	1.69		400	6.70	3.15
LT III (A) - Industrial upto 20 kW	450		5.45	1.69	475		6.50	3.15
LT III (B) - Industrial > 20 kW		375	5.70	1.69		400	6.70	3.15
LT IV - Public Services								
LT IV(A) - Publ Serv Govt Hosp&Edu Inst	450		5.70	1.69	475		7.40	3.15
LT IV(B) - Public Services Others	450		5.90	1.69	475		7.75	3.15
LT V: Electric Vehicle Charging Stations		70	4.47	1.69		80	4.60	3.15

- Though Wheeling Charges have been approved for EHT category, the same shall not be levied subject to the decision of the Hon'ble Supreme Court on TPC-D's Appeal

Annexure 2: Category-wise Average Billing Rate, Tariff Increase/Reduction and Cross Subsidy

Consumer Category & Consumption Slab	Average Billing Rate of FY 2024-25		Tariff Increase	Cross Subsidy	
	Existing*	Approved		FY 2023-24	FY 2024-25
	Rs./kWh	Rs./kWh	%	MYT Order	Approved
HT Category					
EHV I - Industry	6.33	8.11	28%	107%	88%
HT I – Industry	8.16	10.40	28%		113%
EHV- Commercial	7.40	9.91	34%	131%	108%
HT II – Commercial	9.07	12.05	33%		131%
HT III - Group Housing Society	8.04	10.03	25%	109%	109%
HT IV: HT - Mono/Metro/Railways					
HT IV - Railways (22/33 KV)	8.81	10.93	24%	116%	119%
EHV IV - Railways (Metro & Monorail)	10.27	11.02	7%		120%
HT V - Public Services					
HT V(A) - Publ Serv Govt Hosp&Edu Inst	9.42	11.21	19%	122%	122%
HT V(B) - Public Services Others	7.81	10.71	37%	119%	116%
EHV V - Public Services Others	8.07	10.60	31%		115%
HT VI: Electric Vehicle Charging Stations	6.39	8.37	31%	-	91%
LT Category					
LT IB - Residential	6.27	7.66	22%	82%	83%
LT II - Commercial					
LT II(A) - Commercial upto 20 kW	8.08	9.70	20%	101%	105%
LT II(B) - Commercial 20 to 50 kW	9.12	11.17	23%	121%	121%
LT II(C) - Commercial > 50 kW	9.68	11.55	19%	125%	125%
LT III (A) - Industrial upto 20 kW	6.97	9.02	29%	97%	98%
LT III (B) - Industrial > 20 kW	8.55	11.04	29%	115%	120%
LT IV - Public Services					
LT IV(A) - Publ Serv Govt Hosp & Edu Inst	7.03	9.62	37%	100%	104%
LT IV(B) - Public Services Others	7.63	10.84	42%	108%	118%
LT V - Electric Vehicle Charging Stations	6.98	8.67	24%	-	94%

*- Existing Average Billing Rate includes FAC for all categories